

tali, ni vedel, ali bi poprej pismonoša objel, ali bi poštni listek podpisal. Ogledeval je precej časa fletno škatljico od vseh strani, pa nazadnje je le odločil, da bo rajši po obedu v kavarni v krogu svojih znancev in prijateljev pri črni kavi pokazal, kakošen vspeh in kakošno slavo je njegovo literarno delovanje v visocih krogih doseglo.

Bili smo res točno ob eni popoldan zbrani pri Salomonu v špitalski ulici v stranski sobi v koticu pri Ljubljani z večine več ali manj „peresni“ možje, kajti bili so tudi med drugimi radovedni gosp. rešpehtar ameriškega društva, pisatelj in izdavatelj „Waffenschmidtshammer-a“ in razvrednik nekdanjega „Napreja“. Marširala je škatlja iz roke v roko, vsi smo ugibali, kaj je vendar tu notri? Waffenschmidtshammer — tako smo rdečobradega literata imenovali — rekel je, da po njegovem mnenju mora biti to čisto kalifornsko zlato, kajti baron Streusandbüchse je neizmerno bogat kavalir, ker ima veliko bark na morji in njegov oče je pruski poslanec v Brazilii. Zmenili smo se, da ako je kalifornsko zlato, bodemo ga zvečer saj tri lote pri „debelem botru“ pustili, in Boštjana s Kornelijo oženili. Rešpehtar, ki je bil zmirom bolj po ameriški furkelnast, potehta škatljo in pravi: tu je gotovo diplom za Vas z debelim težkim pečatom, da boste živeli pri kapeli za pesnika in mežnarja z dotacijo, kakor jih imajo zagrebški korarji. Pa ugibanju smo konec naredili in srečkali smo, kdo bode škatljo odprl in dar razvil. Srečka zadene rešpehtarja, vsi smo oči va-nj vprli, Boštjana so vse barve obhajale. — Rešpehtar odmota prvi debeli popir, potlej tankega finega belega in potem rdečega, ter zavalí na mizo staro odkrušeno in oguljeno opeko ali cegel, kateremu je bil privit mali list!!! Boštjan je omedlel in se zgrudil, na levi strani sem ga jaz, na desni pa bivši vrednik „Napreja“ pod pazuho podpiral, prvi „marqueur“ ga je z jesihom škropil, drugi je pa čez frančiškanski most hitro po lečnika g. Finca tekkel. Sam Waffenschmidtshammer je imel še toliko dušne moči, da nam bere list: „Blagorodni gospod! Vaš krasni epos me je neizmerno zanimal; lepa presrečna hvala za posvečenje, kterege nisem bil vreden! Mislim, da ne bi Vas z nobeno rečjo tako razveselil, nego ako Vam pošljem iz te krasne kapele to opeko ravno iz podnožja sv. Roka. Vam vedno vdani in blagonakloni baron Hermengild Streusandbüchse.“

(Dalje prihodnjič.)

Dopisi.

Iz Aleksandrije na brodu fregate „Adria“ 23. novembra. — Ljubi rojaki! Trinajsti mesec je, kar sem vbarkan na brodu imenovane fregate. Previdnost Božja mi je priložnost ponudila pohoditi sveto zemljo in obiskati tiste sv. kraje, kjer je naš Gospod in Izveličar rojen bil, trpel in umrl. Ako bi Vam že ne bila izvrstna naša pisatelja, to je rajni stolni proštržaški Vrnè v „Novicah“ in gosp. Luka Jeran v „Danici“ popisala teh zgodovinsko-imenitnih krajev, rad bi Vam jaz ustregel s takim popisom; tako pa le to opomnim, da sem za vas v Betlehemu kakor tudi v Jeruzalemu na grobu Kristusovem maševal. Med kranjskimi duhovni se štejem četrtega, kateremu je sreča ugodila, da je prišel v te sv. kraje, ki so tudi v mnogem družem oziru zanimivi. Sprejmite drage volje, s kterimi se Vas kakor mile naše domovine spominja Vaš slovenski brat

Janez Fajdiga, c. k. brodovski kaplan.

Iz Brežke okolice na Štajarskem 8. dec. Š. — Okrajni zástop brežki je imel 2. dne t. m. svojo prvo sejo. Po nemških nagovorih načelnika in c. k. predstojnika se je vrstilo več predlogov občekoristnega za-

popadka, izmed kterih eden je bil od kmeta Gregorja Pleterskega, naj se brž popravi most čez potok Močnik in en kos zadevne ceste. Ker še teh reči ni izročil c. k. okrajni ured, kar je obljubil g. predstojnik v kratkem storiti, se je ta predlog izročil okrajnemu odboru. Gosp. Pleterski je svoj predlog razložil prav dobro v slovenskem jeziku, kterege vsi okrajni zastopniki razumejo. — Gosp. dr. Razlag je predložil, naj se ustanovi okrajna hranilnica (sparkasse) in denarnica za obrtnike in kmetovalce; potem naj se v vinorejsko šolo v Maribor pošljejo trije fantje tega okraja na njegove stroške, ker še iz tega okraja razun enega pokojnega fanta na stroške gopé Nobegejeve ni bil nobeden v nobeni gospodarski šoli, čeravno je za to živa potreba; potem naj se šolska učnina v celem okraju razdelí na štibro in ž njo vred pobira, ter zadnjič naj načelnik naprosi župane celjskega mesta in Láz pri Ljubljani, da se mu naznanja po telegrafu preteča povodenj reke Savinje in Save, kar se 12 do 24 ur poprej tukaj zvé, predenj povodenj pride do nas, da ljudje svoje poljske pridelke in les pri Savi v varnost spravijo. — Zadnji predlog je bil ročno sprejet, poprejšnji trije pa so bili izročeni okrajnemu odboru v pretres. — Poslednjič predloži g. dr. Delkot nujni predlog proti konkordatu. Dr. Razlag je priporočal, tudi ta predlog v pretres izročiti okrajnemu odboru, ker prenaglene svobodoljubne namere nimajo prave svobode v nasledku, ampak vojaška oblast mora po zgodovini državljonom oskrbeti mir in red in resnobno pretresovanje. — Nekterim nevednežem ta reč ni dopadla, zato so skušali govorniku z godrnjanjem besedo presekat, kar pa ni tako lahko mogoče, ker okrajni zástop ne razpravlja svojih reči v krčmi, ampak se ima vsak držati opravnega reda. Večina glasov odloči za nujnost (na vrat na nos) predloga, ker se našim brihtnim kmetom in mestjanom ni čas pustil, da bi bili to reč na tanko prevdarili, in tako se je mislilo, da je s sklepom nujnosti tudi že celi predlog brez daljšega razgovarjanja in glasovanja odobren, in načelnik in zapisovalec podpišeta adresu. — Že pri volitvah se je pokazalo, da so nekteri glasovi se le iz častilakomnosti lovili, in že pri prvi seji se je pokazalo, da ne zastopijo pravega namena okrajnega zástopa pa tudi nimajo zadosti v glavi za občekoristne zadeve. Pri prihodnjih sejah bodo te reči še bolj na dan prišle in ljudje se bodo prepričali, ali je voda tudi kri?

Od Fare poleg Kostelja na Kočevskem 1. dec. L. A. — V 24. listu letošnjih „Novic“ je nekdo omenil izseljevanja Kosteljcev v Maslovino. Že takrat je vsak pameten človek grajal to izselbo, al zastop so bili ugovori pametnih mož. Mnogo družin se je podalo tje iskat nove domovine. Nektere je res gnala nezdoda, večidel njih se je pa zato v Maslovino podalo, ker so mislili, da jim bodo ondi pečena piščeta kar sama v usta letela brez vsega truda in brez dela. Kratkovidni reveži so se strašno opekli. Tu so poprodali posestva in vse kar so imeli, nektera dekleta, ki so jo potegnili s fanti v sladki nadi, da bodo v kratkem ženke, so vzele domá doto, — vse je šlo v najboljšem upanju od doma. Prišedšim v novo domovino je bilo treba piti ondotno nezdravo vodo, ktera je naklonila večidel vsem hudo mrzlico. Ker niso imeli svojega stanovanja, a denarja tudi ne, da bi bili v stanovanji pri domačih kmetih, treba je bilo stanovati bolnim in zdravim pod občno streho, pod nemilim nebom. Do zdaj jih je že umrlo za mrzlico 11; drugi so se pa začeli, ker je zima pred durmi, vsi bolni in revni vračati domú. Prišlo je že 14 oseb nazaj. Reve nimajo zdaj ne doma ne hrane; potikajo se eden tu, eden tam v največi revščini. Zdaj

bo gotovo volja minula one, ki so še mislili gotov dom za negotov zamenjati; spoznali bodo, da se domá še vendar najbolje živi, le pridnosti in varčnosti je treba. — Letos se je od tod podalo nenavadno veliko mož in fantov na pobišno trgovino (hausiranje) večidel na Dunaj ali pa na Magjarsko. *) — Ker se jih je veliko na en kraj podalo, in imajo vsi eden in isti posel, bodo težko kaj pritržili; sreča bo, da ne prinesó še novih dolgov, in da ne bode trebalo, kakor se je navada pričela, brzo žene prepisovati na zemljišča, da ne pridejo na boben.

Čuti je, da bomo dobili v kratkem toliko potrebno drevesnico, da se bo mladina lahko učila sadjereje. Ljudje so se že precej dobro pričeli ukvarjati s sadjerejo; dopada se jim, ker vidijo, koliko denarja sadje vrže onim, ki ga kaj imajo. Zaspancev je pa vendar še dosti, ki se ne ganejo. Upati pa je, da bo lep izgled našega prečastitega gosp. fajmoštra, kateri so v malo tednih, kar so pri nas, že lepo število sadnega drevja zasadili, tudi zaspancev zbudil. Kakor je videti, bo precej obširno farovško zemljišče v kratkem vso drugo podobo dobilo, ker gosp. fajmošter mislijo povsod, kar bo največ mogoče, sadnega drevja zasaditi. Z dobrim izgledom bodo gosp. fajmošter čudne pred-sodke in napačna mnenja, ktera tukajšnji kmetje do sadnega drevja imajo, gotovo najbolj iz glave izbili, in če Bog dá, se bode sčasoma marsikaj na bolje obrnilo.

V Volčah 29. nov. — V nedeljo 24. novembra bila je napravila čitalnica naša besedo, pri kateri so mnogo prelepih pesem peli sami kmečki fantje. Ravno oni, in pa še 12letna deklica so izvrstno deklamovali mnogovrstne stvari. Vsi so očitno pokazali, da tudi kmet se dá izobraziti in to še veliko hitreje, kakor si mislijo naši nasprotniki. Pri tej priložnosti so prečast. gosp. predsednik izvrstno govorili in veliko korist čitalnic na vse strani pojasnili. V čitalnici so vsacemu udu dobre bukve na ponudbo, iz katerih se uči zboljšanje kmetijstva in napredka v njem. „Zemlja si je vedno enako velika — so rekli — pa mora vendar vse ljudi preživiti, katerih je od dne do dne več; zemlja je mačeha, ki svojim otrokom kruhek le pičlo rodi, ako je ne znajo prav obdelovati.“ V čitalnici iz časnikov zvé, kaj se po širokem svetu godí, in to dandanes veliko veljá. Čitalnice veliko pospešujejo lepo obnašanje, ker mladenče k sebi vabijo, da časa ne tratijo z igro, s popivanjem itd. Zato se duhovščina povsod rada vdeležuje čitalnic, katerih pošteno geslo se glasí za vero, domovino in cesarja, in to so prečastiti govornik kazaje na mnoge čitalnice po izgledih lepo dokazali. Da na kratko rečemo: prav vesel in podučen večer smo spet doživeli. Bog daj še veliko tacih!

Iz Hudega. — Namesti umrlega viteza Benjamina Födransperga je posestnik g. Teodor Hanf bil za župana izvoljen.

Iz Loža 4. dec. D-n. — 25. dne u. m. smo z velikim sprevedom pokopali deleč po svetu znanega in občespoštovanega Matevža Laha, po domače Špelina, ki je po dolgi bolezni 84 let star tukaj umrl. Bil je ranjki ud c. k. kmetijske družbe, eden najboljših gospodarjev v Ložu, pošten mož. Bog mu daj večni mir in pokoj!

Iz Kranja 7. dec. — Kakor je že 3 leta lepa navada v ljubljanski čitalnici, da se v božiču obdaruje revna šolska mladina, tako se je letos po izgledu Vaše čitalnice tudi v naši čitalnici v ta blagi namen osnoval

odbor, ki napravi 22. dne t. m. „dobrodelno besedo“, ktere čisti dohodek je namenjen naši revni šolski mladini, ktera se bo potem na dan sv. Štefana slovesno obdarovala. Da bo pa mogoče kakih 30 ali tudi več revnih šolarčkov in šolaric z obleko obdarovati, obrnil se je dotični odbor do vseh milosrčnih dobrotnikov in dobrotnic našega mesta, da ga v svojem dobrem namenu blagovoljno podpirajo, in nadjati se je, da mu doide obila podpora. In tako bode naša čitalnica zopet pokazala, da je tudi pomočnica v revah in da je tudi njeno vodilo „utile dulci.“ — Naj pri tej priliki tudi omenim prvo „besedo“ v tem zimskem času, ki je bila v nedeljo (1. dec.) in se je jako dobra izvršila. Načrt besede bil je sledeči: 1. „Slov. dežela“ (zbor slov.). 2. „Kranjska“, deklamacija. 3. Staročesko „Byvali Čechove“. 4. „Domovini“ (zbor slov.). 5. „K slovesu“ (samospev ženski). 6. Mazurka „Holubinko nelitej“ (zbor česki). 7. „Advokata“, spevoigra. Dvorana je bila tako polna, da je bila v resnici pretesna, in čeravno ni bilo plesa, vendar je bilo naših krasotic toliko pričujočih, da ne pomnimo kedaj ne. Mi pa spolnujemo le svojo dolžnost, ako se častitim gospodom in gospodičinam, ki so se pri „besedi“ udeležili, pristrčno za prelepi večer zahvaljujemo. Posebna čast in hvala pa gré čč. zemljemercem (po rodu Čehom in Poljakom), pri katerih ni samo našel čitalnični pevski zbor vrlih podpornikov, ampak z njih pomočjo se povzdiguje tudi naše cerkveno petje, kterege se ob nedeljah pri službi božji udeležujejo. Slava jim!

Iz Ljubljane. (O volitvah za kupčijsko in obrtnijsko zbornico.) Konec tega leta ima po postavi 12 odbornikov in njihovih namestnikov izstopiti iz kupčijske in obrtnijske zbornice. Zarad tega so se pričela dela za novo volitev. Za to odločena c. kr. volilna komisija je poslala 5. dne t. m. ljubljanski mestni gosposki in vsem ces. davkarijam po deželi imenike volilcev, ktere ima vsak volilec pravico pregledati in to od 14. do 22. dne tega meseca ter pritožiti, ako ne najde svojega imena vpisanega med volilce ali kaj družega napačnega. Te imenike s pritožbami vred bodo ljublj. magistrat in davkarske uradnice do 28. decembra t. l. poslali volilni komisiji v Ljubljano, ktera bode pritožbe presodila in potem imenike za veljavne pri volitvah potrdila. Kupci in obrtniki, kramarji in rokodelci, ki plačujete davek za zbornico kupčijsko, ne zabite, pravice poslužiti se o pravem času in pregledati imenik, ali je tudi Vaše ime zapisano v vrsto volilcev, in ako ni, da se zapiše. Kadar pride čas volitve, ima pravico voliti le tak, kdor stoji v imeniku volilcev. Da se Vam ne odreče ta pravica, skrbite zdaj, da imenik ne bode napačen.

— (Gosp. Fid. Trpincu je kupčijska in obrtnijska zbornica) čestitala s sledečim pismom: „Blagorodni, velečestiti gospod! Stoletnica kranjske kmetijske družbe, kateri predsedujete blizo petino stoletja tako, da je lep izgled drugim enakim zavodom, je spodbodla kupčijsko in obrtnijsko zbornico kranjsko kot zastopnico kupčije in obrtnije, ki ste v najožji zvezi z kmetijstvom, da spolni, kar si šteje v svojo dolžnost.

Čestita Vam, blagorodni gospod, tedaj zbornica kot prvemu obrtniku kranjske dežele, na kterege se ponosno ozira domovina, čegar imé častí ne le Avstrija, temuč tudi vnanji svet.

Izrekuje Vam hvalo za neutrudljivo delovanje Vaše, ktero vseskozi méri na povzdigo kmetijstva, pa ne manj tudi obrtnije, in za ktero oboje imate zaslug brez števila, kajti povzdignili ste plodnost kranjske dežele z umno rabo najnovejših znajdeb in pripomočnega orodja.

Kupčijska in obrtnijska zbornica, ktera se tudi drži Vašega načela, da je poljedelstvo temelj člove-

*) Čudno je to, da je letos okrajna gosposka še celó takim dečkom, ki še niso dopolnili 15. leto, tedaj še dolžnost imajo, v nedeljsko šolo hoditi, dala potne liste! Da se popačijo hodé po svetu, za to bi pač še pozneje dosti časa imeli!

škemu življenju v izobraženih državah, zibel omiki, podloga kupčiji in obrtniji, zástop konservativnih idej proti revoluciji, in tedaj prav tisto, kar daje državam moč in velikost, izrekuje pri tej priliki tudi živo svojo željo, da bi Vaše delovanje spodbadalo druge k enakemu delu na blagor domovini naši. V to ime zakliče Vam kot prvemu kmetovalcu in prvemu obrtniku svojega okraja: „slava“!

Kupčijska in obrtnijska zbornica v Ljubljani 5. decembra 1867.

V. C. Zupan, predsednik.

J. Murnik, tajnika namestnik.

— (*Zahvala.*) Domoljubni gosp. J. N. Horak se je že večkrat prav dobrotljivega skazal naši šoli, posebno pa še letos s tem, da je ubogim rokodelskim učencem naklonil 35 gold., za kar se jim bodo kupili potrebni učilni pomočki. — Ravno tako je tudi častiti gospod Val. Češko naši šoli poslal za Miklavža lepo butarco pisalnega orodja. Obema bodi prisrčna hvala in srčni: „Bog plačaj!“

Ravnateljstvo mestne glavne šole pri sv. Jakobu.

— (*Slovenske Matice odbor* *) bode v četrtek 19. decembra t. l. ob 5. uri popoldne v mestni dvorani imel 9. sejo, v kateri bode ta-le *vrsta razgovorov*: 1. Bral in potrdil se bode 8. odborove seje zapisnik. 2. Tajnik bode poročal o važnejših stvaréh. 3. Pregledovalec Matičinih računov bode poročal o svojem poslu. 4. Razprava o predlogu, ki ga odboru podaja odsek „za izdavanje knjig“, glej „Novice“ list 47. 5. Razgovor o dr. Ulaginem predlogu, ki se od besede do besede tako-le glasi: I. Naj slavni odbor sam nekoliko pravic, ki so po Matičinih pravilih do sedaj njemu pripadale, velikemu zboru odstopi in dotične tukaj nasvetovane prenapredbe za razpravo v prihodnjem velikem zboru ob času Matičinim udom razglasí, in sicer: a) Kar §. 16. odboru pripušča, naj se prizná velikemu zboru, tako da bi se pravicam dostajočim velikemu zboru dodalo pod §. 12. e): „da za častne ude izvoli take osebe, k. so se posebno uslužile ali za društvo ali pa za slov. slovstvo; f) da družbo dene v obrambo kakega slavnega pokrovitelja. b) Da se pod oddelek „veliki zbor“ vzame kot §. 14. „Veliki zbor odločuje, koliko bode po velikosti društvenih dohodkov smelo biti stroškov; koliko blagajnik dobode za svoj trud; koliko bode tajniku ali pa njegovim pomočnikom dajati plače.“ c) Vsled tega bi se pa §. 19., ki govori v odborovih pravicah, tako-le prenapredil: „Po tem, kar je občni zbor zastran porabe društvenih dohodkov za vsako prihodnje leto sklenil, določuje odbor, koliko se za rokopis dá vsakemu pisatelju posebej. Odbor izvoli tudi tajnika poleg drugih potrebnih pomočnikov. Odbor nima pravice, da bi se lotil Matičine glavine, ali da bi se na-njo zadolžil.“ 2. Gledé na to, da se je v 3. velikem zboru 7. avgusta 1867 število odbornikov v Ljubljani bivajočih pomnožilo za dva; vnanjih število pa ravno za toliko zmanjšalo; nasvetujem, da se §. 14 ali po prenapredjenih pravilih §. 15 tako-le glasi: „Vsako leto jih stopi iz odbora tistih, ki v Ljubljani prebivajo, po šest, vnanjih pa po štiri.“ Da se, kolikor mogoče, véliki zbor Matičin oživí, nasvetujem: Naj slavni odbor že danes blagovoli odločiti, da bode njegova skrb vljudno povabiti ktereга Matičinim udov, da za véliki zbor kratko razpravo o kakem mikavnem predmetu pripravi in v prihodnjem zboru njo predbere. Razprava bi bila potem primerno gradivo za Matičin letnik. Naj bi se pa tudi razglasilo, da je dopuščeno vsakemu, ki je

*) S tem se popravi pomota v poslednjem listu, v katerem je bilo naznanjeno, da bode občni zbor.

sposoben zato, o kakovem koli predmetu na velikem zboru čitati ali govoriti, samo da predmet 14 dni pred velikim zborom odboru naznani, kateri bo temu pritrđil ali ne, kakor bo kazalo. 6. Razgovor o dr. Št. Kočvarjem predlogu: Naj bi se pri odločbi knjig, ktere bi Matica izdavati imela, v prihodnje na zabavne knjige ozir jemal, ali na tanko rekoč, naj bi se vsako leto razun podučnih del izdala saj ena zabavna knjiga, v kterej bi se prijetne povesti, novele ali romani nahajali. 7. Posameznih odbornikov nasvetje.

Iz slovenske Matice odbora v Ljubljani 3. decembra 1867.

Dr. Leon Vončina, 1. predsedn. namestnik.

Anton Lésar, odbornik in tajnik.

— (*Ljubljanski muzej*) je po sporočilu kustosa g. Dežmana poslednji čas med drugim bil pomnožen: s celtiškim bronastim orodjem dletu podobnim iz tistih starodavnih časov, ko še niso znali napravljati železnega orodja; najdeno je bilo to orodje v Savi Medvodami blizo tako imenovanega „hudičevega mosta“, — z zanimivimi okamninami iz okolice idrijske, — z mladim planinskim orlom, ki so ga letošnjega majnika vzeli iz gnjezda strmih pečin na Črni prsti med Tolminom in Bohinom, v 7 mesecih je izrastel v veliko in močno tico, ki je merila z razpetima perutama 6 čevljev in pol, dolžina života z repom vred pa je merila čez 25 palcev, — sè preličnim očinem zelišem, ktero se sicer nahaja le na prav visocih gorah, pa ga je profesor Wurner v Kranji našel poleg Drulovke blizo Kranja, — z mnogimi rastlinami, ki jih je g. Dežman našel na doljnem Dolenskem in o katerih se dozdej ni vedelo, da rastejo tudi na Kranjskem, namreč slamnica, ki jo botanikarji zovejo „*Xeranthemum cylindriacum*“, drobna deteljica „*Trifolium scabrum*“, najmanjša žebinka „*Dianthus prolifer*“, lepa kislica „*Rumex pulcher*“, trava ovsenica „*Danthonia provincialis*.“ Na ogled so bile postavljene krasne pa redke rastline z Gorjancev, izmed kterih ogerska detelja (*Trifolium pannonicum*), naj večja evropejska detelja, krasna, rumena, ki bi bila vredna, da se poskusi za setev živinske klaje. Omenil se je pri tej priliki zgodovinsko-imeniten kraj pri „krvavem kamenju“, ktereга krvavordeča barva izvira odtod, ker je kamen vès obraščen z rdečim skalnim lišajem; národna pravljica pa krvavemu kamenju prilastuje krvav boj v tem kraji med Kranjci in Hrvati, ko so tukaj mejo odločevali. Kadar mejnike stavijo na Kranjskem, je dodal pl. dr. Lehmann, je še navada, da pričujoči mladi fantje dobijo take zausnice, da vse žive dni pomnijo, kje in kadaj se je meja delala.

— V saboto tedaj, kakor današnji „Oglasnik“ naznanja, začne izhajati „Triglav“, zastopnik slovenskega naroda v nemški besedi. Izhajal bo vsak teden na prav veliki pôli. Naj mu pridejo na pomoč domoljubi vsi z naročilom in peresom!

— (*Beseda v nedeljo*) vršila se je od konca do kraja tako lepo, da je bilo zadovoljstvo enoglasno. Po vvodnem govoru g. Pourja — besede Cegnarjeve na spomin Prešernu — pel je možki zbor Riharjevo „Večerno“ in Ipavčevo „Zapuščeno“ z veliko pohvalo, ki pa je prestopila v prav živo navdušenost obilo zbrana občinstva, ko je zbor pel hrvaške melodije po četvorki Lžičarjevi, in ki se ni pred vlegla, dokler ni še enkrat pel priljubljene pesmi. Tudi gospodičine, ki so združene z moškim zborom pele prof. Goltermanovega „Popotnika“, so rešile svojo nalogo tako lepo, da se je moral ponavljati zbor. Kakor je gosp. V. Valenta srca ganil z živočutnim popevanjem pesmi Slavoljub. Valentove „Prošnja“, tako je pevovodja gosp. Förster v srca segel vsem z ljubeznjivo slovaško

„Aj čo by bola“, ktero si je sam spremljal na glasoviru. Pri tej milosrdni pesmici je gosp. Förster prav očitno pokazal umetnost svojo v petji in na glasoviru, in v kako dobrih rokah je ta, kogar on uči peti ali igrati na glasoviru. — Da pa čitalničine „besede“ se morejo odlikovati tudi po klasičnih predmetih in to iz svoje lastne moči in ne po vdinjanih pomočnikih, kazali so nam gospodje R. Pregel, V. Bučar in pevovodja Förster z Beethovenovim „Trio“ za violončel, gosle in glasovir, ki so izvrstno izvršili svojo nalogo. Pri tej priliki ne moremo si kaj, da ne bi želje razodeli očitno, da bi se združili spet muzični gospodje in nas s kako produkcijo celega orchestra razveselili. — Poslednji del „besede“ bila je Vilharjeva glediščina igra „Filosof“, ktero so gospodičini Šventnerjeva in Brusova in pa gospoda Valenta in Žagar tako dobro in gladko igrali, da jih je bilo vse veselo. — Gospodičinam in gospodom tedaj vsem, ko so sè svojim sodelovanjem pripomogli k lepemu vspehu te „besede“, gré po pravici zahvala vsega društva.

— Kmalu potem, ko je g. dr. Klun službo dobil v ministerstvu dunajskem se je iz nemškutarskega tabora raznesla novica, da tudi gosp. Svetec dobi službo „k. k. Kreisgerichtsrath-a.“ Mi sicer nismo nikoli verjeli te novice, kateri je preočitno na čelo napisana hudobna tendencija, zdaj pa, ko se zaporedoma ponavlja ta izmišljena govorica, moramo se jej očitno protistaviti in reči, da prepošteni naš rodoljub Luka Svetec ni nikjer nikakoršne službe iskal pa mu tudi ponujana ni bila, in če bi se mu tudi ponudila, mislimo, da bi je nikoli ne sprejel skrivaj, da ne bi naši družniki ničesa o tem vedeli in temu ne pritrtili.

— (Dr. Klunovo pismo v 280. listu „Laib. Ztg.“) spet pozivlja narodno stranko na odgovor. Jedro tega pisma, v katerem se, kakor „Laibacherica“ pravi, gosp. doktor „den Gemässigten“ zahvaljuje, ki so mu zaupnico poslali, je to, da dr. Klun z razmaknjenimi pismenkami oklicuje, da je slovó dal národni stranki. — Ta oklic pa je prišel „post festum“, kajti naši poslanci na Dunaji so to že dolgo vedeli in ves svet je izvedel to že takrat, ko se je o glasovanji ločil od njih tako, da ga naposled celó več ni trpelo med njimi sedeti. Ker pa dr. Klun ta odpad od narodne stranke tako-le motivira: „dass ich seit dem Tage, als das Organ jener Partei sich mit mir in direkten Widerspruch setzte, mich nicht mehr als Mitglied jener Partei betrachte“, moramo vendar njegovemu spominu na pomoč priti in ga opomniti, da je že dolgo pred bil odpadnik od svojih narodnih tovaršev na Dunaji, predno so „Novice“ spregovorile o njegovem govoru o šolskih zadevah, in da le on se je „der Partei in direkten Widerspruch“ postavil, ne pa, da bi se bila národna stranka izneverila svojemu programu, po katerem je pri prvih volitvah za deželni zbor se zavezal pravilom njenim. — Piškav oreh je to, s čemur se gospod dr. Klun zagovarja, da je pristopil k narodni stranki, ker — več let zunaj dežele — ni poznal „die Einzelheiten in der Gestaltung des politisch-nationalen Lebens in Krain.“ Po obilih pismih, ki jih hranujejo možje, katerim je gosp. doktor dopisoval, se očitno vidi, da je prav na drobno poznal program národne stranke, kateri se je za poslanca ponudil, ker pred vsem svetom je program njen odkrit ležal po 6letnih razpravah v deželnem zboru in v časnikih slovenskih, ki pa mu je še premalo naroden bil takrat, ko je narodna stranka se poganjala le za „Innerösterreich“ in ni svojih oči obrnila bolj doli do sosedov naših. Program narodne naše stranke je tedaj gospod dr. Klun dobro poznal, al — „die Strömung“ na Dunaji zahteva sedaj tisti „liberalizem“, kateri se bode prej ali pozneje še sam

zagrizel kakor prehudi jesih, in — dr. Klun kot Sectionsrath in spe se ni mogel ustaviti valovom onega liberalizma. In to je, kar najbolj obžaluje národna stranka, ki je imela truda dovelj, da je potolažila mnogovrstne ugovore v volilnem odseku, kterege je že takrat strah bilo, da dr. Klun ne bi se izneveril pravilom narodne stranke. — V svojem pismu dr. Klun konečno priporoča ustanovitev „einer Fortschrittspartei“; pod krilom te stranke naj se zberó „alle Freunde des Fortschrittes ohne Rücksicht auf Nationalität.“ Mar dr. Klun ne vé, da tudi s tem projektom pride „post festum“? Saj tako „Fortschrittspartei“ že imamo in ne bo treba je še le stvariti; le pridružiti se jej, in veselje bo neskončno — „in Israel“! — „In Oesterreich hat man viel zu wenig germanisirt; hätte man darin mehr gethan, wir stünden ganz wo anders als wir jetzt stehen!“ — to je gêslo na zastavi, ktero je v gosposki zbornici 30. dne u. m. spet prav visoko povzdignil grof Anton Auersperg, se vé da pozabivši kar je malo poprej govoril o „aufrichtige Anerkennung der Volksrechte.“ — in vladina „Laibacherica“ poje grofu glorijo, rekoč: „Graf Auersperg sprach herrliche Worte, welche wir allen Schwärmern für die Nationalität zur eingehenden Würdigung empfehlen.“ Tu imate „Fortschrittspartei“ prav po srcu svojem — hajd! pod njen šotor — „ad majorem Germaniae gloriam!“

— (Znanstven „kuriosum.“) V četrtek 6. dne t. m. je imel biti zbor jurističnega društva ljubljanskega, — zavoljo koncerta isti večer pa se je preložil ta zbor na drug večer tako-le: „Wegen des Freitag den 6. December stattfindenden Concertes der filharmonischen Gesellschaft wird obige Versammlung am Donnerstag abgehalten.“ Po takem godba mojstruje znanstvo!

— (Slovensko slovstvo.) Iz Gorice piše „Domovina“, da se je ravnokar natisnil poduk za župane o občinskem gospodarstvu, ki ga je v slovenskem jeziku sestaviti dal deželni odbor goriški. — „Primorec“ bode po novem letu izhajal vsaki teden, 1. in 3. teden vsak mesec bode političnega, 2. in 4. teden pa nepolitičnega obséga.

— Gosp. dr. Tancer, ki je že mnogim pomagal, ki so imeli z zobmi kako nadlogo, pride 15. dan t. m. iz Gradca spet za 10 dni v Ljubljano.

— Radovedni čakamo, kaj bode „Laib. Ztg.“ povedala o ponočnem razsajanji v nedeljo na dvorišču gostilnice poleg kazine? Pripoveduje se, da so bili turnerji vmes. Saj vendar zatega del ne bo molčala, ker je nekdam o sokolovcih zeló zgovorna bila?

Novičar iz domačih in tujih dežel.

Zdaj ste si zbornica gospôska in zbornica poslancev navskriž: kar je v ustavi zbornica gospôska pre naredila zbornici poslaniški, ni hotla ta po vsem sprejeti in vzlasti je ostala pri temu, da realne in tehnične šole in pa gruntne bukve spadajo v oblast deželnim zborom. S tem odgovorom je poslala osnovo gosposki zbornici nazaj. Grof Anton Auersperg, ki je bil tukaj poročevalec o tej osnovi, je neki za tega del tako hud, da se brani prevzeti vdrugo sporočilo; vendar se nadjajo, da ga bode baron Beust že tako omečil, da se bode zbornica gospôska „mit Anstand“ podvrgla zbornici poslancev. Da se to ne bi zgodilo, tega se ne bojimo; veliko več pa se tega bojimo, da ne bi državni zbor o denarni poravnavi se Ogrom tako udal, da uni otresejo preveč plačila od sebe in ga navalijo drugim deželam. Zdaj stopi ta denarna razprava, ktera je najvažnejša med vsemi, kar jih je še bilo, pred državni zbor